

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2015

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *է*.

- 1) եղ-րերգ, ափ-ափ, չ-նք, լայն- կրան
- 2) դող-րոցք, Հրագղանհ-կ, չ-ի, ան-
- 3) ամենա-ական, քրիստոն-ություն, երբևից-, ինչև-
- 4) հն-աբան, պատն-շ, չ-ինք, առ- ջաթել

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ղ*.

- 1) ար-ուկ, Վր-անես, անհողորդ-, եր-վյալ
- 2) հար-արել, նշ-արենի, ար-արև, զար-ուղի
- 3) Ալվար-, գր-նակ, անդա-րում, միջնաբեր-
- 4) կորնթար-, Բաղդա-, հար-աշաղախ, լաջվար-

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ի*.

- 1) բրար-ն, հետ-տն, մեղալ-ն, տրիլ-ն
- 2) Նապոլ-ն, ռադ-, ակորդ-ն, արդ-ք
- 3) ամբ-ն, թ-րեն, միլ-ն, Տոկ-
- 4) լեզ-ն, Բյուզանդ-ն, գիլ-տին, մարմար-ն

4 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ կա.

- 1) արգավանդ, գեղգեղալ, գանգրահեր, գորգավաճառ
- 2) Գ-ևորգ, եղեգնուտ, եգիպտական, իգական
- 3) ազևոր, դեգերել, հոգեբույժ, շրջագայել
- 4) նվագարկիչ, թանգարան, պատարաքիչ, գրգամոլ

5 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **քարակ** – որսկան շուն, **որձաքար** - ամուր քար
- 2) **հեթանոսական** - կռապաշտությանը վերաբերող, **արամբի** - սև ձի
- 3) **երկարամիտ** - երկար վիզ ունեցող, **իմովսանն** - իմ կարողացածի չափ
- 4) **հեյլեն** - հույների հին անունը, **սրդողել** - հոգեպես անհանգստանալ

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառակապակցություններում փոխաբերական իմաստով գործածված բառ կա:

- 1) մեղքերի մրրիկ, խարխուլ մակույկ, հույսի ճրագ
- 2) բոցե վարսեր, լույս աչքեր, փշրված անուրջներ
- 3) ձյունագես լեռներ, անճարտար շինարար, նախասկզբնական արարչություն
- 4) թեթև վիրավորանք, գոհարազարդ մատանի, խոտոր ճանապարհ

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) դրացի, հարևան, կողակից, դրկից
- 2) մարմնեղ, թիկնեղ, հաղթանդամ, պարթևահասակ
- 3) ունևոր, մեծատուն, հարուստ, գծուծ
- 4) աստանդական, ասպնջական, հյուրընկալ, վանատուր

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են հոդակապով:

- 1) բարեկիրթ, մականուն, մակաբույծ, թերակղզի
- 2) անավարտ, հետևաբար, կիսանդրի, հանդիպակաց
- 3) հեռավոր, տարագիր, շաքարավազ, արագավազ
- 4) ժպտադեմ, բարեկամ, հուսահատ, գահավիժել

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) եզրագիծ, զարդատուփ, միլիոնատեր, զուգերգ
- 2) երկրամաս, հետագիծ, հացաբույս, տավղահար
- 3) հոգեբույժ, դրամատուն, շարասյուն, եզրակար
- 4) ենթաճյուղ, աստղաբույլ, նոթատետր, հողմացույց

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ներքին հոլովման:

- 1) վանահայր, մայր, սուրանկյուն, ազգանուն
- 2) նախահայր, ուրախություն, հավասարում, գայլաշուն
- 3) եղբայր, գարուն, դեղատուն, բազմանկյուն
- 4) ցասում, հուշասյուն, ծանրություն, մականուն

11

Ո՞ր նախադասության մեջ ստացական հոդ կա:

- 1) Վերջերս հանդիպեցի իմ հին ծանոթին:
- 2) Ուսանողներդ խորհրդանշում եք երկրի ապագան:
- 3) Խայամն ասավ իր սիրուհուն. «Ոտդ զգո՛ւյշ դիր հողին»...
- 4) Աշխարհումս իմն դուն իս:

12

Տրված ածականներից քանի՞սը համեմատության աստիճան չունեն.

անտանելի, թանկ, ճաղատ, առատաձեռն, սովորական, մետաքսե, հղի, նրբագաց, համր, բոկոտն:

- 1) հինգը
- 2) վեցը
- 3) երեքը
- 4) չորսը

13

Ո՞ր շարքում տրված տեսակին չպատկանող դերանուն կա:

- 1) ողջը, այնինչ, բոլորը, ամեն ոք - *որոշյալ*
- 2) ինչքան, որտեղ, որ, ինչպես - *հարաբերական*
- 3) այսքան, այսպես, միևնույն, մյուս - *ցուցական*
- 4) ուրիշ, այլ, որոշ, երբևէ - *անորոշ*

14

Տրվածը ինչպիսի՞ նախադասություն է:

*Սև գիշե՛ր, և՛ հուշե՛ր, և՛ խոհե՛ր անհամար,
Մոռացված երազներ, շուշաններ թառամած:*

- 1) բայական անդեմ
- 2) անենթակա
- 3) թերի
- 4) անվանական անդեմ

15

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Նա պատրաստ էր հորից ներում խնդրելու, բայց հայրը խուսափում էր հանդիպումից:
- 2) Նա ամբողջ հարստությունը կտակել էր ոչ թե զավակների, այլ կնոջ վրա:
- 3) Նա համբերությամբ սպասում էր ամբողջ եզերող պարսպի երկաթյա դարպասներից մեկի բացվելուն:
- 4) Նա անտեղյակ էր իր դեմ նյութվող դավերին:

16

Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Երկար ..... հմայված, ու ..... լեռը կարողում է ....., ցանկանում շոյել ..... գլուխս:

(նայել, թվալ, միտք, ճերմակել)

- 1) պիտի նայեմ, կթվար, մտքերս, ճերմակ
- 2) նայում եմ, թվում է, մտքերս, ճերմակող
- 3) նայել եմ, թվացել է, մտքում, ճերմակած
- 4) կնայեմ, կթվա, ճերմակ, մտքերով

17

Ո՞ր նախադասության մեջ դերանունով արտահայտված ենթակա կա:

- 1) Կածանները նրանց անձանոթ են ու երկյուղալի. չգիտես ինչ ձորեր են մտնում:
- 2) Մեզ հաճելի է դիտել, թե ինչպես ջրածտերը թռչում են փրփուրի վրայով:
- 3) Խրճիթն իր հիմնվելու օրից այդքան ուրախություն երբեք չէր տեսել:
- 4) Աշխատանքի այդ խաղաղ օրերին այնպես էր երևում, թե սարերի ետևում ընկած գյուղի մասին քաղաքում ոչ ոք չգիտի:

18

Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Մեծահամբավ ցլամարտիկի տապալվելուն պես կրկեսի անտարբեր ավազը կխմի նրա արյունը:

- 1) Հենց որ մեծահամբավ ցլամարտիկը տապալվի, կրկեսի անտարբեր ավազը կխմի նրա արյունը:
- 2) Կրկեսի անտարբեր ավազը կխմի մեծահամբավ ցլամարտիկի արյունը, երբ նա տապալվի:
- 3) Եթե մեծահամբավ ցլամարտիկը տապալվի, կրկեսի անտարբեր ավազը կխմի նրա արյունը:
- 4) Երբ որ մեծահամբավ ցլամարտիկը տապալվի, կրկեսի անտարբեր ավազը կխմի նրա արյունը:

19

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

-Ի՞նչ ուժով պիտի հաղթես արաբներին, Մարգպետունի՛ իշխան. մենք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունենք,- երկյուղած հարցրեց թագուհին:

- 1) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե ինքը ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. իրենք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 2) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե իրենք ինչ ուժով պիտի հաղթեն արաբներին. նրանք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 3) Թագուհին երկյուղած հարցրեց, թե Մարգպետունի իշխանը ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. նրանք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:
- 4) Թագուհին երկյուղած հարցրեց Մարգպետունի իշխանին, թե նա ինչ ուժով պիտի հաղթի արաբներին. իրենք կղզում ընդամենը հարյուր զինվոր ունեն:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ես դուրս եմ գալիս մոտենում Մխիթարի քաջ սպարապետի գերեզմանին պառկում դեղնականաչ խոտերին:
- 2) Նրա բոլոր արարքները որքան էլ անհետաքրքիր ու ձանձրալի գրավել էին ողջ դահլիճի ուշադրությունը զարմացրել բոլորին:
- 3) Մարիամը այդպես էր օրիորդի անունը ամոթից շիկնել էր:
- 4) Մնացինք դեմուղեմ կանգնած ես ծառի տակ էի արջը քիչ հեռու:

21

Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում շարադրանքի (տեքստի) տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Լազարյան ճեմարանն իր գոյության ընթացքում պահպանել է իր հայկական դիմագիծը. հայերենով դասավանդվել են մի շարք հայագիտական առարկաներ, ուսուցիչներից և դասախոսներից շատերը եղել են հայեր: Տարբեր ժամանակներում ճեմարանում դասավանդել են Հ. Ալամդարյանը, Մ. Նալբանդյանը, Ս. Շահագիզը, այստեղ են սովորել ապագա նշանավոր գրողներ Ռ. Պատկանյանը, Գ. Դողդիսյանը, Վ. Տերյանը, արվեստի և գիտության նշանավոր այլ գործիչներ:
2. Ճեմարանում ուսուցումը հիմնականում տարվել է ռուսերենով, սակայն հանրակրթական առարկաներին զուգահեռ դասավանդվել են հայերեն, լատիներեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, նաև մի շարք արևելյան լեզուներ՝ պարսկերեն, արաբերեն, թուրքերեն: Խորհրդային տարիներին այս ճեմարանի հիմքի վրա ստեղծվում է Մոսկվայի արևելագիտության ինստիտուտը:
3. 1921 թվականից Լազարյան ճեմարանի շենքը ծառայել է իբրև Խորհրդային Հայաստանի մշակույթի տուն: Ներկայումս այն Ռուսաստանում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատունն է:
4. Լազարյան ճեմարանը հիմնադրվել է Մոսկվայում 1815 թվականին մեծահարուստ Լազարյանների նախաձեռնությամբ և միջոցներով: Այստեղ ընդունվում էին տարբեր ազգերի 10-14 տարեկան երեխաներ, հիմնականում՝ հայեր և ռուսներ:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 3, 2, 1, 4
- 3) 4, 2, 3, 1
- 4) 4, 2, 1, 3

22

Ո՞ւմ մահն է Մովսես Խորենացին ողբում՝ գրելով.

«Ո՞ւր է այն քաղցր աչքերի հանդարտությունը ուղիղների համար և ահավորությունը շեղվածների համար. ո՞ւր է այն զվարթ շրթունքների ժպիտը լավ աշակերտներին հանդիպելիս, ո՞ւր է այն բարյացակամ սիրտը, որ հետևողներ էր գրավում...»:

- 1) Մեսրոպ Մաշտոցի և Սահակ Պարթևի
- 2) Վռամշապուհ թագավորի և Վարդան Մամիկոնյանի
- 3) Հովսեփի Պաղնացու և Հովհան Եկեղեցիացու
- 4) Կորյունի և Դավիթ Անհաղթի

23

Գրիգոր Նարեկացու ո՞ր տաղից է տրված հատվածը:

*Աչքն ծովի ծով ծիծաղախիտ
Ծառալանայր յառաւօտուն,
Երկու փայլակնաձև արեգական նման.
Շողնի ժմին իջեալ յառաւօտէ լոյս:*

- 1) «Մեղեդի ծննդյան»
- 2) «Տաղ Վարդավառի»
- 3) «Տաղ Հայտնության»
- 4) «Տաղ Հարության»

24

Ո՞րն էր Դավթի և Փոքր Սիերի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Սիերը Դավթից պահանջում է նրա նժույգը և մերժում ստանում:
- 2) Սիերը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտեմարտելով:
- 3) Սիերին դուր չի գալիս, որ իրեն անծանոթ այդ ձիավորը ճանապարհին իրեն չի զիջում:
- 4) Սիերը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:

25

Հայրեններից ո՞րն է կառուցված երկխոսության սկզբունքով:

- 1) «Երեկ ցորեկով բարով»
- 2) «Աղուո՛ր, քեզ բան մի կասեմ»
- 3) «Ես աչք ու դու լոյս, հոգի՛»
- 4) «Եկին ու խապար բերին»

26

Մուրացանի «Գևորգ Մարգպետունի» պատմավեպում Աշոտ Բռնավորն իր տանը հյուրնկալվածներից ո՞ւմ էր ցանկանում դավադրաբար կալանել, ինչը խափանվում է Գևորգ Մարգպետունու կողմից:

- 1) Աբաս արքաեղբորը
- 2) Հովհաննես կաթողիկոսին
- 3) Աշոտ Երկաթին
- 4) Սահակ Սևադային

27

Որտե՞ղ են կատարվում Հովհաննես Թումանյանի «Փարվանա» բալլադի գործողությունները:

- 1) Ջավախքում
- 2) Գուգարքում
- 3) Լոռիում
- 4) Սյունիքում

Խոսքերից ո՞րը Լևոն Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի որ հերոսինն է:

- ա. «Իմ կյանքիս գորշ երկնքում դուն ես եղեր
ինձի համար լույսի աստղը, ապրելու
ինաստը, առանց այդ լույսին, առանց այդ
մխիթարության ես չգիտեմ՝ ինչու էի
ապրելու»:
- բ. «Ի՞նչ կ'ուզես, կին, ի՞նչ կ'ուզես դուն
ինձնե: Ամբողջ կյանքիս կեսը տառապանք
տվիր ինձի, տառապանք ու դառնություն,
ջարդեցիր կյանքս, խորտակեցիր երիտա-
սարդությունս, հիմա ալ մոխի՞րը քրքրել
կ'ուզես»:

1. Արեղա
2. Իշխանուհի
3. Վանահայր
4. Սեդա

- 1) ա-3, բ-1
- 2) ա-2, բ-3
- 3) ա-1, բ-3
- 4) ա-2, բ-1

Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ու էլ ամեն մեղքի համար սիրտս հիմա ունի ներում.
Պիտի անդարձ ես հեռանամ, պիտի գնամ՝ ա՛չքս է հեռուն...*

- 1) «Դեպի լյառը Մասիս»
- 2) «Տաղ անձնական»
- 3) «Հարդագողի ճամփորդները»
- 4) «Հեռացումի խոսքեր»

Հատվածներից ո՞րը Համո Սահյանի որ բանաստեղծությունից է:

- ա. Ծանր նստել է և ամեն մեկին
Իրեն արժանի պատիվն է տալիս.
Վայրի աղավուն՝ հանճարը վայրի,
Մոլորված ամպին իր քիվն է տալիս,
Խրտնած քարայծին՝ մութն իր քարայրի:
- բ. Կախվել է ժայռը անդունդի վրա
Եվ դարեր այդպես կախված է մնում,
Ջրերի մեջ են ոտքերը նրա,
Իսկ գլխին հոգնած ամպերն են քնում:
- գ. Արևոտ մի սար եմ հիշում՝
Ճակատին ձյունի պատառիկ,
Սարն ի վար բարակ մի առու՝
Շուրթերին հայրեն ու տաղիկ...
- դ. Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտառքեր ականջ էր դնում
Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին:

1. «Մասրենի»
2. «Անունդ տալիս»
3. «Անտառում»
4. «Քարափր»

- 1) ա-4, բ-1, գ-3, դ-2
- 2) ա-3, բ-1, գ-2, դ-4
- 3) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
- 4) ա-1, բ-4, գ-2, դ-3

31

Տրված բանաստեղծական հատվածներից ո՞րը որ հեղինակի ստեղծագործությունից է:

1. Ծաղիկներին՝ դեռ չբացված, դեռ չկիզված հոգիներին,
Մանուկներին վառ-խլրտուն ասում եմ ես՝ մնաք բարով:
2. Եվ հառաչեցին լեռները ցավից.
Անեծք ժայթքեցին հրաբուխներով,
Դարձան անդունդներ ու խորանալով
Այն սեզ լեռների տանջանքը լացին...
3. Երբ էս հին աշխարհը մտա ես տաղով, սագով-ամանչով,
- Ի՞նչ պիտի անե աշխարհում էս անմիտ-անճարը,- ասին:
4. Թույլ շրշյուն մը, հետո բույր մը մշկենի.
Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար...

- ա. Մ. Մեծարենց
- բ. Վ. Տերյան
- գ. Ե. Չարենց
- դ. Հ. Շիրազ

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
- 3) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա
- 4) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ

32

Պարույր Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ամե՛ն ինչից շատ, ամե՛ն ինչից վեր
Սիրում է կյանքում նա իր... արքայը:
Աթռն է սիրում
Ու նրան տիրում.
Ցանկացած գնով ելնում է նա վեր,
Փորձում է թռչել նա առանց թևեր,
Անվերջ սողալով առաջ է գնում...*

- 1) «Վարք մեծաց»
- 2) «Եվ այր մի՛ Մաշտոց անուն»
- 3) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 4) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»

33

Ընդգծվածներից քանի՞սն են մակդիր.

հոգնած ամպեր, *կապույտ* մրրիկ, *սև* կրակ, *կարմիր* ծաղիկ, *խաբույսաշ* քամի, *թռչող* կյանք, *զծված* քամի:

34

Տրվածներից քանիստ՞ն են բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչները գրվում մեծատառով.

ԱՆՆԱ-ՄԱՐԻԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ, ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆ, ԽՐԻՄՅԱՆ ՀԱՅՐԻԿ,
ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՆՈՐ ՆՈՐՔ, ՏՐԴԱՏ ԱՌԱՋԻՆ, ԴԱՎԻԹ ԱՆՀԱՂԹ,
ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԳԱՇՏ:

35

Բառերից քանի՞սն են *հոդակապով*.

աղեկտուր, առևտուր, բանիմաց, ուղեվճար, կիսաքանդ, ծաղկաման, հաղթանդամ,
ամպամած, կղզյակ, գինեգործ:

36

Տրված շարքում դերանվան քանի՞ տեսակ կա.

ինքը, սա, ինչքա՞ն, որոնք, քանի՞, մյուս, այստեղ, ուրիշ, ոմն, իրար, ինչու, այլ:

37

Տրվածներից քանի՞սն են անորոշ դերբայ.

թովռալ, կերել, խաղացել, իջել, մտմտալ, ելնել, անհանգստացրել, զարմացել, ջղայնանալ, թշնամացել, գտել, դիպել:

38

Տրված հատվածում գոյականական անդամի քանի՞ լրացում կա:

Չէ՞ որ կյանքում չհասկացավ ոչ ոք մեզ,
Ու խնդացին լուսավոր մեր աչքերին,
Բուք հեզնեցին մեր կարոտները հրկեզ
Ու հեռացան: Ու ոչ մի լուր չբերին:

39

Նշել թվերը՝ ըստ տողերի ճիշտ հաջորդականության:

1. Նիրի էին մտել ծաղկունքը բուրյան՝ ադամանդներով, շքեղ գինդերով
2. Մերթ ամաչելով պահվում էր ամպում և մերթ թրթռուն փայլում էր պայծառ
3. Ծիածանաթև հավքերը իրար գուրգուրում էին քնքուշ մրմունջով
4. Եվ լուսինն ինչպես ջեննեթի մատաղ փերիի կուրծքը՝ չքնաղ, լուսավառ

40

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.

1. ճակատագիր, 2. կանխավճար, 3. կմախքանալ, 4. երկնահույս, 5. պտուտակ,
6. գանահարություն, 7. գանգահարել, 8. գուգաղիր, 9. թուլամիտ:

41

Նշել այն համարները, որոնց դիմաց գրված դարձվածքներն իրար հոմանիշ են:

1. ապուշ կտրել – քար կտրել
2. մատից հոտ քաշել – սիրտը վկայել
3. կապը կտրած – թոկից փախած
4. ձեռք բռնել – մատից փուշ հանել

42

Տրվածներից որո՞նք են պարզ բայեր (առանց բայական ածանցի).

1. կողոպտել, 2. համարվել, 3. դնել, 4. ծեծկռտել, 5. կազմվել, 6. տրտմել, 7. բղավել,
8. նվիրվել, 9. ժպտալ:

43

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների շարահյուսական վերլուծության սխալ կա:

Երբեմն այդ մարդու հիշողության մեջ մի դեմք այնպես է մեխվում, որ տասնյակ տարիներ հետո էլ հիշում ես խորությամբ. ասես երեկ ես տեսել:

1. **տասնյակ** – որոշիչ, **ասես** – պարզ ստորոգյալ
2. **խորությամբ** – ձևի պարագա, **երեկ** – ժամանակի պարագա
3. **երբեմն** – ժամանակի պարագա, **մարդու** – որոշիչ
4. **հիշողության մեջ** – տեղի պարագա, **դեմք** – ենթակա
5. **այնպես** – ձևի պարագա, **մեխվում է** – բաղադրյալ ստորոգյալ

44

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում դերբայական դարձվածները չպիտի կետադրվեն:

1. Նա չէր տեսնում մոխրի մեջ խաղացող երեխաներին:
2. Երիտասարդի ամենամեծ երազանքը Վանա լճի անկրկնելի գեղեցկությունը նորից տեսնելն էր:
3. Յորեն տեսնելիս ճնճուկի աչքին թակարդ չի գալիս:
4. Աշտարակի գլխից մեկն ահա ձայն է տալիս քարափը բարձրացողին:
5. Բոցերի լեզուները ընդհարվելով բնության հակառակ տարրի ջրի հետ արձակում էին դիվային բրբիջներ:

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բազմակի որոշիչները բոլոր դիրքերում որոշյալից տրոհվում են բուժով:
2. Որոշիչը կարող է արտահայտվել անորոշ, հարակատար, համակատար դերբայներով:
3. Որոշիչը գոյականով արտահայտված անդամի որակը, որպիսությունը, չափը արտահայտող լրացում է:
4. Որոշիչը կարող է արտահայտվել ածականով, թվականով, գոյականով և դերանվան բոլոր տեսակներով:
5. Որոշիչը կարող է լինել հետադաս և նախադաս. հետադաս որոշիչը միշտ որոշյալից անջատվում է բուժով:
6. Ստորոգելին չի կարող ունենալ որոշիչ լրացում:

Բ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Հեռվից խաղալով ու խայ-ալով (1) վազում էր սպիտակ ձին, քամին փռի-ացնում (2) էր բաշը, և ձին լայն կր-քով (3) ճեղքում էր լեռնային օդի այլքները: Արևը ոսկ-որել (4) էր ձիու մարմար ճակատը, արծաթած-լ (5) ասպանդակները և պողպատյա պախուր-ը (6): Թվում էր՝ գորշ ամպերի պատվանդանից պոկվել էր մարմար-նե (7) մի հեծ-լ (8) և սր-նթաց (9) արշավում էր որպես չքնաղ տեսիլք: Կապույտ քրտինքի փրփու-ը (10) նստել էր ձիու սպիտակ մորթի վրա:

- 1) 1 – տ, 2 – ն, 3 – ծ, 4 – եվ, 5 – ույ, 6 – ձ, 7 – իո, 8 – իա, 9 – ը, 10 – ր
- 2) 1 – տ, 2 – ր, 3 – ց, 4 – և, 5 – ույ, 6 – ց, 7 – յո, 8 – յա, 9 – –, 10 – ն
- 3) 1 – տ, 2 – ն, 3 – ծ, 4 – և, 5 – ույ, 6 – ց, 7 – իո, 8 – յա, 9 – ը, 10 – ր
- 4) 1 – ք, 2 – ն, 3 – ծ, 4 – և, 5 – ու, 6 – ց, 7 – իո, 8 – յա, 9 – ը, 10 – ր

47

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի և բառաձևերի վերջին վանկը *չի* շեշտվում.

- 1) թանձր, վեհանձն, հարավ, խառը
- 2) նույնպես, քաղաքական, դուր գալ, տետր
- 3) որերորդ, մի խոսիլ, խոսեցի, երեխաների
- 4) սառը, մանավանդ, հարց տալ, դուստր

48

Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված.

- 1) ՔՁՁԸ – 9998
- 2) ՆՀԲ – 472
- 3) ՎՍԼԳ – 3333
- 4) ՌՊԾԸ – 1958

49

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Ծերունու հետնորդները սրբությանը պահպանում էին նրա թողած մասունքները:
- 2) Հովարով գլխարկն անգամ երեխային արևից չէր պաշտպանում:
- 3) Համաձայն ավանդույթի՝ նրա նախնիները ծագել են վիշապներից:
- 4) Անձրևից հետո անցորդները գայթում էին և դժվարությամբ էին առաջ շարժվում:

50

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *սրտից արյուն կաթել* – չափազանց դաժան լինել, *արդար յուղի տեղ ընդունել* – առանց կասկածելու հավատալ
- 2) *արև ծագել* – բախտավոր վիճակ ստեղծվել, *ճանապարհին մնալ* – գործը անավարտ թողնել
- 3) *օձիքը բաց չթողնել* – մեկից համառորեն պահանջել մի բան անել, *օր չանցած* – առանց ժամանակ կորցնելու
- 4) *հին դարմանը քամուն տալ* – անցած անախորժ դեպքերը հիշեցնել, *հետին միտք* – գաղտնի դիտավորություն

51

Ո՞ր բառի բառակազմական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) մոխրագույն – *մոխիր, գույն*՝ արմատներ, *ա*՝ հոդակապ
- 2) միջնապատ – *միջին, պատ*՝ արմատներ, *ա*՝ հոդակապ
- 3) ճամփաբաժան – *ճամփա, բաժ*՝ արմատներ, *ան*՝ վերջածանց
- 4) հրագանգուր – *հուր, գանգուր*՝ արմատներ, *ա*՝ հոդակապ

52

Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերն են համանուններ:

- 1) մշակութային **գանձ**– թաքցրած **գանձ**
- 2) ցորենի **հաց**– **հաց** ուտել
- 3) **անկար** ժողովուրդ – **անկար** հագուստ
- 4) **սուր** միտք– **սուր** խոսք

53

Ո՞ր նախադասության մեջ կրավորական սեռի բայ կա:

- 1) Ձիերի բազմության մեջ քուռակն իր մորն էր կորցրել և վազվզում էր ու կանչում՝ բարակ վրնջալով:
- 2) Գիքորը ուզում էր քնե՛լ, քնե՛լ, բայց լույսն արդեն բացվել էր, ու սարյակները ճովողում էին:
- 3) Ձիերից մեկի առաջ խոտ էր լցված, մյուսի առաջ՝ հարդ, երրորդը նեղվում էր քաղցից, շոգից և անսովոր միջավայրից:
- 4) Պապը փնտրեց ձեռնափայտը, շփոթվեց, չտեսավ ձեռնափայտը ոտքի մոտ դրած և ոչ էլ սպասեց՝ մենք իրեն տանք. գայթելով գնաց:

54

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են ըղձական եղանակի:

- 1) հուսանք, չեմ ասի, չգան, չերգեիմ
- 2) կատարի, դառնանք, չկարդային, խնդրեմ
- 3) չխնդրեի, հուսահատվենք, խոսի, մոտեցրի
- 4) լինեմ, տեսնեի, կայինք, չխոնարհվեմ

55

Ո՞ր նախադասության մեջ *հետո-ն* մակբայ չէ:

- 1) Արածի ու չարածի համար հետո պետք չէ արդարանալ:
- 2) -Դու հետո՞ արի. զբաղված եմ հիմա,- խնդրեցի նրան:
- 3) Քեզնից հետո կանգնած մարդը տարօրինակ տեսք ուներ:
- 4) Հետո նա սկսեց պատմել իր տպավորությունների մասին:

56

Ընդգծվածներից ո՞րն է շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) **Հենց** քեզ նկատեն հակառակորդի դիրքերից իսկույն ազդանշան կտաս:
- 2) Ճակատագրական իրավիճակներում մարդու վարքագիծը անշուշտ **այլ** է լինում:
- 3) **Հենց** ի՞նձ էիր ուզում բոլորի առաջ նկատողության արժանացնել:
- 4) Խնդրի լուծման **այլ** տարբերակների քննարկման վրա այսօր ժամանակ չենք ծախսելու:

57

Բացառական հոլովով դրված բառը նախադասության ի՞նչ անդամ է:

*Եվ հառաչեցին լեռները ցավից,
Անեծք ժայթքեցին հրաբուխներով:*

- 1) պատճառի պարագա
- 2) վերաբերության անուղղակի խնդիր
- 3) ներգործող անուղղակի խնդիր
- 4) անջատման անուղղակի խնդիր

58

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Հրաժեշտի պահին, որպեսզի թաքցնեն աչքերիս մեջ լճացող արցունքները, նետվեցի մորս գիրկը:*
Հրաժեշտի պահին, աչքերիս մեջ լճացող արցունքները թաքցնելով, նետվեցի մորս գիրկը:
- 2) *Աղջիկը սեղմել էր նրբագիծ շրթունքները, որ թաքցներ դրանց հուզաթաթավ թրթիռը:*
Աղջիկը սեղմել էր նրբագիծ շրթունքները՝ թաքցնելու համար դրանց հուզաթաթավ թրթիռը:
- 3) *Ակամա սկսում ես հաշվել այն տարիները, որ ապրել ես հարազատներից հեռու:*
Ակամա սկսում ես հաշվել հարազատներից հեռու ապրած տարիները:
- 4) *Երբ հին արկղերի մեջ ինչ-որ գիրք էի փնտրում, հանկարծ հայտնաբերեցի կորած թղթապանակը:*
Հին արկղերի մեջ ինչ-որ գիրք փնտրելիս հանկարծ հայտնաբերեցի կորած թղթապանակը:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները (պաշտոններից մեկն ավելորդ է):

- 1. Ջորավարը խորհում էր այն մասին, որ պալատում իր թշնամիները կարող էին արքայի առաջ չարախոսել իրեն: ա. որոշիչ
բ. վերաբերության խնդիր
- 2. Տեղ հասնելու առաջին իսկ օրից Սմբատ Բագրատունին ուշիուշով հետևում էր, թե ինչ է կատարվում մայրաքաղաքում: գ. հանգման խնդիր
- 3. Փոքր-ինչ հետո նա դեմ առավ իրերի կույտի, որ բաղկացած էր հին փամփուշտներից, քայքայված դաշույններից, թրերից: դ. ենթակա
- 4. Դու, որ այդպես էլ չհասկացար աշխարհի չարն ու բարին, այժմ դատապարտել ես քեզ կատարյալ մենության: ե. բացահայտիչ

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-ե
- 2) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ
- 3) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-ե
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ

60

Ո՞ր դերբայը նախադասության մեջ չի կարող կիրառվել որպես որոշիչ:

- 1) անորոշը
- 2) ենթակայականը
- 3) հարակատարը
- 4) համակատարը

61

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Երբ ձիավորն ընկավ, Արծվին նետվեց նրա վրա՝ իմանալու՝ ով էր:
- 2) Գիտեր՝ ուրիշ ճամփա չկար. միմիայն տանջանքների միջով անցնելով էր այրուձին փրկվելու:
- 3) Թուղթը գրված է, և ինչ որ գրված է՝ չի ջնջվի:
- 4) Մի պահ Ատոմը կարկամեց (անակնկալ էր ամեն ինչ) և անկարող եղավ միանգամից ըմբռնել՝ ինչ կատարվեց:

62

Գրական ո՞ր ժանրի բնութագրումն է հետևյալը՝

Իրականությունը պատկերվում է այլաբանորեն, մարդկանց և անձնավորված կենդանիների, բույսերի, առարկաների միջոցով:

- 1) պատմվածքի
- 2) պոեմի
- 3) բալլադի
- 4) առակի

63

Ո՞ր շարքում սփյուռքահայ հեղինակ չկա:

- 1) Վազգեն Շուշանյան, Միսաք Մեծարենց, Ռ-ազմիկ Դավոյան
- 2) Գրիգոր Զոհրապ, Նար-Դոս, Միլվա Կապուտիկյան
- 3) Սիամանթո, Հակոբ Մնձուրի, Միսաք Մեծարենց
- 4) Դանիել Վարուժան, Կոստան Զարյան, Պետրոս Դուրյան

64

Եղիշե Չարենցի նշված ստեղծագործություններից քանի՞սն են պոեմներ.

«Դանթեսական առասպել», «Հեռացումի խոսքեր», «Մոմա», «Գ-անգրաիեր տղան», «Դեպի լյառը Մասիս», «Հարդագողի ճամփորդները», «Ամբոխները խելագարված», «Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում»:

65

Քանի՞ բառում արմատի հնչյունափոխություն կա.

հանգուցյալ, ժողովածու, մրցույթ, պատանեկան, սառցաշերտ, թախծախառն, լիտրուկես, վարչական, դիակիզարան, ահագնացայտ, վերստին, հայրենադարձ:

66

Պատկերավորման–արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.

հանգավորում, բաղաձայնույթ, շրջադասություն, համեմատություն,
փոխաբերություն, չափազանցություն:

Մոսավում է ու սիրով սարն է ելնում իմ սուսին,
Մոսին՝ իմ սեգ հարսի պես՝
Լուսնի ոսկե կուժն ուսին...

67

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում ընդգծված անդամի պաշտոնը սխալ է նշված:

1. **Քրմապետի խորհրդով** նա որդուն տարավ աստվածների դուռը:
(*հիմունքի պարագա*)
2. **Այծյամի պես** մի աղջիկ անդադար խոսում է ու խոսում: (*ձևի պարագա*)
3. Եվ նորից խորհում է տիեզերքի **մեծության մասին**: (*ուղիղ խնդիր*)
4. Ամռան մի օր՝ **լճից վերադառնալիս**, երկու հոգի ծեծել էին նրան:
(*ժամանակի պարագա*)
5. Աննկարագրելի է այն զգացումը, որ ստացա այդ **հայացքից**: (*անջատման խնդիր*)
6. Կարոտով նայում էր իր վաղեմի **բնակարանին**: (*հանգման խնդիր*)

68

Համարակալված բառերից որո՞նք են իրար հականիշ.

1. անկշռադատ, 2. խելամիտ, 3. հակիրճ, 4. նախկին, 5. համառոտ, 6. ներքուստ:

69

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Նույն վայրկյանին ներս մտան երկու մութ պատկերներ՝ գիշերային ոգիների նման լուռ, հապճեպ գրկեցին ճերմակ տեսիլն ու չքացան նրա հետ:

1. **հապճեպ** – ձևի մակբայ, **գրկեցին** – պարզ ժամանակաձև, անցյալ կատարյալ
2. **չքացան** – ա խոնարհման բայ, սոսկածանցավոր, **հետ** – մակբայ
3. **նույն** – ցուցական դերանուն, **վայրկյանին** – գոյական, **ի** հոլովում
4. **ներս մտան** – հարադիր բայ, չեզոք սեռ, **նրա** – դերանուն, սեռական հոլով
5. **նման** – ածական, **ոգիներ** – հասարակ գոյական, **ու** արտաքին հոլովում

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Համադաս նախադասությունները միշտ ունենում են իրենց առանձին գլխավոր անդամները՝ ենթական և ստորոգյալը:
2. Բարդ համադասական նախադասության առաջին բաղադրիչում կարող է հարաբերյալ լինել:
3. Բարդ նախադասությունների բաղադրիչ նախադասությունները կարող են միանալ ոչ միայն շաղկապներով կամ հարաբերական դերանուններով, այլև առանց դրանց:
4. Բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասությունները միմյանց հետ կարող են լինել կա՛մ համադասական, կա՛մ ստորադասական հարաբերության մեջ:
5. Միևնույն բարդ նախադասության կազմում միաժամանակ չեն կարող լինել և՛ համադասությամբ, և՛ ստորադասությամբ կապվող բաղադրիչ նախադասություններ:
6. Բարդ համադասական նախադասությունները բաղկացած են համադաս նախադասություններից, որոնք միշտ միմյանց հետ կապակցվում են համադասական շաղկապներով: